

ZAKRES ROBÓT REMONTOWYCH I BUDOWLANYCH

Przedmiotowa inwestycja ma na celu zabezpieczenie i wyeksponowanie reliktyw pałacu Sapiechów w Oleszycach. Przedstawiony opisowy zakres prac dotyczy etapu pierwszego, zakres ten został również oznaczony na załączonej dokumentacji projektowej.

Ostatnie badania archeologiczne i prace konserwatorskie prowadzone na plateau wzgórza miały miejsce latach 2016-2019 kiedy to na przedmiotowym terenie przeprowadzono badania archeologiczne i prace konserwatorskie polegające na oczyszczeniu ruin z wtórnych nawarstwień humusu, rozsypisk i roślinności (większości drzew i krzewów) oraz przywróceniu pierwotnego profilu fortyfikacji ziemnych i odsłonięciu korony murów obwodowych pałacu.

Zaleca się, zapoznanie się z dokumentacją fotograficzną, opisową i rysunkową dotyczącą tych działań, będąca we władaniu Inwestora oraz Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu.

Stan techniczny ruin pałacu w Oleszycach jest bardzo zły i wymaga natychmiastowej interwencji konserwatorskiej. Fundamenty, ściany podpiwniczenia, sklepienia, kanały wykonane są w konstrukcji murowej w przeważającej części z wykorzystaniem cegły pełnej na zaprawie wapiennej. Materiał murowy zastosowany do wykonania przedmiotowego obiektu nie jest wystarczająco wytrzymały na działania czynników atmosferyczny w przypadku braku warstwy wierzchniej w postaci tynku oraz braku zabezpieczenia przed dostępem wilgoci do powierzchni i wnętrza muru.

Główne problemy techniczne:

- Osłabiona struktura materiału – mury ceglane są znacząco naruszone, w wielu miejscach widać wykruszenia, spękania, rozwarstwienia i ubytki w zaprawie. Konstrukcja murowa jest znacząco osłabiona co powoduje powstawanie miejsc zawałowych. Wnikająca wilgoć – z powodu braku odpowiedniej izolacji oraz braku systemu odprowadzania wód opadowych, powoduje, że mury ceglane są mocno zawilgocone. Brak zabezpieczeń powoduje zamakanie cegieł a dodatkowo w okresie zimowym występuje proces rozsadzania struktury murowej. Główną przyczyną szybkiej degradacji pozostałości ceglanych murów jest stałe oddziaływanie zmiennych czynników klimatycznych, objawiające się niszczącymi zjawiskami fizyczno-chemicznymi. Efektem tych zjawisk jest wilgoć, krystalizacja soli mineralnych, korozja biologiczna oraz czynniki mechaniczne. Procesy niszczące przebiegają tu w sposób bardzo intensywny.

- Cegły na całym obszarze są znacząco zdegradowane i uległy obłuzowaniu. Spoiny pomiędzy cegłami są nieszczelne, co powoduje zaciekanie wody. W miejscach poniżej spoin widoczne są obszary zawilgocone, pokryte glonami. Kluczowym zadaniem jest właściwe odprowadzenie wód opadowych i roztopowych, tak aby szybko odpływały z terenu zachowanych ruin pałacu.
- Osunięcia, zawalenia muru – w miejscach gdzie konstrukcja muru jest najbardziej uszkodzona, można zauważyć częściowe osunięcia, zawalenia struktury muru,
- Brak stabilności muru – ze względu na uszkodzenia struktury muru w zakresie elementów murowych oraz spoiwa, mur jest mało stabilny i znacznie podatny na uszkodzenia co powoduje powstanie miejsc zawałowych ścian i sklepień.

Ze względu na bardzo zły stan techniczny i bardzo dużą podatność substancji murowej pozostałości pałacu na warunki atmosferyczne, należy podjąć pilne działania w postaci wzmocnień, zabezpieczeń konstrukcji murowych przed wilgocią w celu ochrony zabytku przed dalszą bardzo szybko postępującą degradacją i całkowitym jego zniszczeniem.

Przed rozpoczęciem prac remontowych należy zdemontować istniejący, współczesny drewniany taras widokowy. Taras należy złożyć w miejscu zabezpieczonym przed wpływem warunków atmosferycznych. Jest on przeznaczony do renowacji i ponownego wbudowania.

Wszystkie decyzje dotyczące wyboru użytych materiałów oraz kolorystyki należy uzgadniać z nadzorem konserwatorskim.

Ostateczny sposób ułożenia posadzek należy konsultować z nadzorem konserwatorskim. Sposób ułożenia posadzki należy zróżnicować pod kątem funkcji jaką pełniły pomieszczenia, tj. zaplecza (kuchnia, gospodarcze, techniczne ...) oraz reprezentacyjną.

Prace należy prowadzić pod ścisłym nadzorem konserwatorskim i archeologicznym.

1. POMIESZCZENIE 0.16

Pomieszczenie 0.16, stanowiące południowo-wschodni narożnik budynku graniczy od strony północnej z przejściem podziemnym natomiast od strony wschodniej z uwidoczną podczas wykopalisk archeologicznych strukturą murową. Należy założyć, że poziom fundamentowania ściany głównej może różnić się od założonego co zostanie uwidocznione pod ich odstąpieniem. Podczas wykonywania prac archeologicznych pomieszczenie to zostało opróżnione z ziemi a następnie zasypane.

W przestrzeni podposadzkowej zlokalizowane są pozostałości kanału technologicznego. Również od strony zewnętrznej ściany głównej możliwe jest odnalezienie pozostałości kanałów technologicznych oraz kamiennej opaski.

Do celów projektowych założono, że ściana wschodnia i część południowej mają takie samo posadowienie jak ściana północna (od strony tunelu).

Fot. Widok na pomieszczenie 0.16. Między ścianami widoczne pozostałości kanału technologicznego. Stan zachowania 2024 r.

Fot. Widok na pomieszczenie 0.16. Widok połączenia ze strukturą murową od strony wschodniej. Stan zachowania 2024 r.

Fot. Widok na pomieszczenie 0.16. Od strony południowej ściany widoczny zachowany kanał technologiczny.
Stan zachowania 2024 r.

1.1. Projektowane prace do wykonania w obrębie fundamentów ścian zewnętrznych:

- Zinventaryzowanie i odkopanie pozostałości fundamentów przylegających do ściany wschodniej.
- Rozebranie pozostałości struktur murowych przylegających do ścian z przeznaczeniem do późniejszego odtworzenia w tym pozostałości kanału technicznego okalającego fundament od strony południowej i zachodniej.
- Rozebranie pozostałości kanału technicznego przecinającego pomieszczenie.
- Odkopanie fundamentów sposobem ręcznym - z obu stron.
- Osuszenie i dokładne oczyszczenie powierzchni fundamentów.
- Jeżeli zostanie stwierdzone iż na jakimś odcinku fundamentowanie posiada posadowienie poniżej poziomu przemarzania, należy obniżyć posadowienie zgodnie ze sztuką budowlaną. Dodatkowy fundament należy wykonywać z cegły pełnej.
- Uzupełnienie ubytków, przemurowanie luźnych cegieł (do celów kosztorysowych zakłada się konieczność uzupełnienia materiału na 10 % powierzchni) przy użyciu tynku cementowo – wapiennego **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego) jako zaprawy do przemurowania.
- Wyrównanie ściany fundamentowej tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
- Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
- Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
- Zasypanie fundamentów wewnątrz budynku warstwą zagęszczonego piasku (od wewnątrz do poziomu pierwszej warstwy podposadzkowej) lub gruntem z wykopów.

- Odtworzenie w miarę możliwości, pod poziomem terenu kanału technicznego okalającego pierwotnie fundament od strony południowej i zachodniej (po konsultacji z nadzorem konserwatorskim).
- Ukształtowanie terenu tak aby umożliwić odpływ wód opadowych od fundamentów.

1.2. Projektowane prace do wykonania w obrębie ścian zewnętrznych pomieszczenia 0.16

- Rozebranie pozostałości muru do górnego poziomu fundamentu.
- Dokładne przeglądnięcie zachowanego materiału ceglanego.
- Odczyszczenie cegieł zakwalifikowanych do ponownego wbudowania.
- Wyrównanie wierzchniej warstwy fundamentu
- Nałożenie na poziomą powierzchnię fundamentu dwóch warstw papy na lepiku.
- Wykonanie ceglanych ścian do wysokości 50 cm licząc od poziomu posadzki z maksymalnym wykorzystaniem materiału murowego. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły powinny posiadać właściwości jak najbardziej zbliżonych do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego). Zwieńczenie ściany należy ukształtować ze spadkiem 3° w kierunku zewnętrznym.
- Przed nałożeniem tynków na odbudowane ściany:
 - Należy wzmocnić powierzchnię ceglanych ścian preparatem PRIMER HYDRO SF firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Po wzmocnieniu powierzchni ścian należy nałożyć grunt KIESOL firmy Remmers (lub równoważny).
 - Po zagruntowaniu powierzchni ściany nałożyć szlam mineralny wodoszczelny przeciw wodzie rozbryzkowej WP SULFATEX firmy Remmers (lub równoważny).
- Nałożenie tynku renowacyjnego wapienno-cementowego TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego).
- Nałożenie szpachli wapienno- mineralnej SP TOP Q2 firmy Remmers (lub równoważną)
- Nałożenie po wyschnięciu gruntu pod farbę PRIMER HYDRO- HF firmy Remmers (lub równoważną)
- Następnie nałożenie dwóch warstw farby silikonowej paroprzepuszczalnej, odpornej na UV COLOR- LA firmy Remmers (lub równoważnej).
- Uzyskaną pochyłą powierzchnię zwieńczenia ściany należy, celem wykonania izolacji przeciwwodnej uniemożliwiającej penetrację muru przez wodę od góry:
 - Wstępnie zagruntować preparatem gruntującym np. Kiesol MB firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Wyrównać powierzchnię zaprawą wodoszczelną np. WP DS Levelle Remmers (lub równoważną).
 - Nałożyć w dwóch warstwach elastyczną izolację grubo powłokową np. MB 2K firmy Remmers (lub równoważną).
- Na zabezpieczonej koronie muru należy wykonać pokrycie z płyt piaskowca o grubości 4 cm. Płyty piaskowca należy wysunąć 2 cm poza krawędź ściany oraz wykonać w dolnej części tzw. kapinos.

- Do spoinowania płyt piaskowca należy użyć zaprawy FM TK firmy Remmers lub równoważnej).
- Powierzchnię płyt należy zabezpieczyć poprzez dwukrotne nałożenie impregnatu FUNCOSIL SL firmy Remmers lub równoważnego).

Uwaga! Przed przystąpieniem do wykonania warstwy przeciwwodnej pod płytami z piaskowca należy skonsultować wybraną technologię z kierownikiem budowy a także (co jest wskazane), z przedstawicielem producenta wybranych preparatów. W przypadku gdyby okazało się, że położenie w/w warstwy bezpośrednio na powierzchni pochyłej uniemożliwi skuteczne, trwałe związanie z murem projektowanych płyt kamiennych stanowiących jego zadaszenie, należy rozważyć położenie tej warstwy niżej, w poziomie zaprawy między ceglami lub zastosować inną technologię.

1.3. Projektowane prace do wykonania w obrębie fundamentów ścian wewnętrznych

W pomieszczeniu 0.16 ściany sąsiadują częściowo z pomieszczeniem 0.15 (ściana zachodnia). Ściana wewnętrzna stanowi jednocześnie ścianę pomieszczenia podpiwniczenia zlokalizowanego pod posadzką pomieszczenia 0.15.

Aby właściwie przeprowadzić prace remontowe przy fundamentowaniu ściany wewnętrznej należy je przeprowadzić wraz z pracami w zakresie przejścia podziemnego zlokalizowanego pod posadzką pomieszczenia 0.16.

1.4. Projektowane prace do wykonania w obrębie ścian wewnętrznych pomieszczenia 0.16

- Rozebranie pozostałości muru do górnego poziomu fundamentu.
- Dokładne przeglądnięcie zachowanego materiału ceglanoego.
- Odczyszczenie cegieł zakwalifikowanych do ponownego wbudowania.
- Wyrównanie wierzchniej warstwy fundamentu.
- Nałożenie na poziomą powierzchnię fundamentu dwóch warstw papy na lepiku.
- Wykonanie ceglanych ścian do wysokości 35 cm od poziomu posadzki z maksymalnym wykorzystaniem materiału murowego. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły powinny posiadać właściwości jak najbardziej zbliżonych do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego). Zwieńczenie ściany należy ukształtować ze spadkiem 3° w kierunku zewnętrznym.
- Doprowadzenie instalacji elektrycznej do podświetlania ścian wewnętrznych.
- Przed nałożeniem tynków na odbudowane ściany:
 - Należy wzmocnić powierzchnię ceglanych ścian preparatem PRIMER HYDRO SF firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Po wzmocnieniu powierzchni ścian należy nałożyć grunt KIESOL.
 - Po zagruntowaniu powierzchni ściany nałożyć szlam mineralny wodoszczelny przeciw wodzie rozbryzgowej WP SULFATEX firmy Remmers (lub równoważny).
 - Następnie należy nałożyć obrzutkę SP PREP firmy Remmers (lub równoważną).
- Po kilku dniach należy nałożyć tynk renowacyjny wapienno -cementowy TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważny)
- Po kilku dniach nałożyć szpachlę wapienno- mineralną SP TOP Q2 firmy Remmers (lub równoważną)

- Po wyschnięciu należy nałożyć na ścianę grunt pod farbę PRIMER HYDRO- HF firmy Remmers (lub równoważną)
- Następnie należy nałożyć dwie warstwy farby silikonowej paroprzepuszczalnej, odpornej na UV COLOR- LA firmy Remmers (lub równoważną).
- Uzyskaną pochyłą powierzchnię zwieńczenia ściany należy, celem wykonania izolacji przeciwwodnej uniemożliwiającej penetrację muru przez wodę od góry:
 - Wstępnie zagruntować preparatem gruntującym np. Kiesol MB firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Wyrównać powierzchnię zaprawą wodoszczelną np. WP DS Levell Remmers (lub równoważną).
 - Nałożyć w dwóch warstwach elastyczną izolację grubo powłokową np. MB 2K firmy Remmers (lub równoważną).

Uwaga! Przed przystąpieniem do wykonania warstwy przeciwwodnej pod płytami z piaskowca należy skonsultować wybraną technologię z kierownikiem budowy a także (co jest wskazane), z przedstawicielem producenta wybranych preparatów. W przypadku gdyby okazało się, że położenie w/w warstwy bezpośrednio na powierzchni pochyłej uniemożliwi skuteczne, trwałe związanie z murem projektowanych płyt kamiennych stanowiących jego zadaszenie, należy rozważyć położenie tej warstwy niżej, w poziomie zaprawy między ceglami lub zastosować inną technologię.

- Na zabezpieczonej koronie muru należy wykonać pokrycie z płyt piaskowca o grubości 4 cm. Płyty piaskowca należy wysunąć 2 cm poza krawędź ściany oraz wykonać w dolnej części tzw. kapinos.
- Do spoinowania płyt piaskowca należy użyć zaprawy FM TK firmy Remmers lub równoważnej).
- Powierzchnię płyt należy zabezpieczyć poprzez dwukrotne nałożenie impregnatu FUNCOSIL SL firmy Remmers lub równoważnego).

1.5. Posadzka na poziomie parteru.

W pomieszczeniu 0.16 nie zachowały się warstwy posadzkowe. Po przeprowadzeniu badań archeologicznych przestrzeń między fundamentami została zasypana ziemią.

Po wykonaniu prac przy fundamentach należy przestrzeń między fundamentami zasypać piaskiem lub ziemią z zasypu i zagęścić.

W ramach projektowanych prac przy odbudowie warstwy posadzkowej należy:

- Wyrównać górną warstwę zasypiska
- Ułożyć warstwę podbudowy z kruszywa łamanego 0/31,5 – 30 cm
- Ułożyć warstwę podbudowy z zagęszczonego piasku – 20 cm
- Przygotować wewnętrzną instalacji odprowadzenia wód opadowych.
- Ułożyć na podsypce cementowo – piaskowej o grubości 15 cm posadzki z klinkieru (bruk klinkierowy) z ukierunkowanym spadkiem w kierunku odpływu.
- Wykonać szczelne fugowanie.

1.6. Przejście podziemne pod pomieszczeniem 0.16.

Fot. Ściany przejścia podziemnego -1.2 pod pomieszczeniem 0.16. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Ściany przejścia podziemnego -1.2 pod pomieszczeniem 0.16. Widok na taras T3.
Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Ściany przejścia podziemnego -1.2 pod помещением 0.16. Widok od strony podpiwniczenia pod помещением 0.15. Stan zachowania na 2024 r.

1.6.1. Projektowane prace do wykonania w obrębie przejścia podziemnego pod помещением 0.16

Prace należy wykonać po wcześniejszej rozbiórce warstw posadzkowych, pozostałości ceglanych sklepień i ścian tunelu. Projektuje się:

- Rozebranie zachowanych warstw posadzkowych. Do celów kosztorysowych zakłada się, że rozbiórce podlegają posadzki o powierzchni 100 % powierzchni posadzek przejścia podziemnego.
- Odkopanie fundamentów sposobem ręcznym (z obu stron).
- Osuszenie i dokładne oczyszczenie powierzchni fundamentów.
- Uzupelnienie ubytków, przemurowanie luźnych cegieł (do celów kosztorysowych zakłada się konieczność uzupełnienia materiału na 20 % powierzchni) przy użyciu tynku cementowo – wapiennego **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego) jako zaprawy do przemurowania.
- Wyrównanie ściany fundamentowej tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
- Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
- Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
- Zasypanie fundamentów warstwą piasku stabilizowanego cementem do powierzchni warstw podposadzkowych.

1.6.2. Projektowane prace do wykonania w obrębie ścian przejścia podziemnego pod pomieszczeniem 0.16.

- Obkopanie ścian tunelu sposobem ręcznym.
- Rozebranie odcinkowo ścian tunelu do górnego poziomu fundamentowania.
- Dokładne przeglądnięcie materiału z rozbiórki.
- Oczyszczenie materiału przeznaczonego do ponownego wbudowania (zakłada się wykorzystanie 30 % materiału z rozbiórki ścian tunelu).
- Wyrównanie wierzchniej warstwy odkrytego fundamentu
- Nałożenie na poziomą powierzchnię fundamentu 2 warstw papy na lepiku.
- Wykonanie ceglanych ścian z maksymalnym wykorzystaniem materiału murowego. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły pełne o właściwościach jak najbardziej zbliżonych do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego).
- Wykonanie (na odcinkach przeszklonych) na zwieńczeniu ściany żelbetowej belki do której mocowane będą wsporniki konstrukcji utrzymującej szklane tafle. Betonowe belki należy omurować cegłami.
- W ramach prac od zewnętrznej strony ścian tunelu (przeznaczonych do późniejszego zasypania) projektuje się:
 - Wyrównanie ściany tynkiem cementowo – wapiennym TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego).
 - Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania KIESOL –MB firmy Remmers (lub równoważny).
 - Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej MB2K firmy Remmers (lub równoważnej).
 - Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji MB2K firmy Remmers (lub równoważnej).
 - Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
 - Zasypanie ścian zewnętrznych tunelu zasypem z piasku stabilizowanego cementem (celem obniżenia parcia na ściany).
- Odbudowanie ceglano sklepienia.

UWAGA!!! Do odbudowy sklepienia należy użyć cegły pełnej, nowej, tożsamej jakościowo z cegłą pierwotną.

- W ramach prac od zewnętrznej strony ceglano sklepienia (pod warstwami podposadzkowymi) projektuje się:
 - Wyrównanie zewnętrznej powierzchni sklepienia tynkiem cementowo – wapiennym TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Ułożenie na sklepieniu dwóch warstw papy na lepiku.
 - Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV.
- Wątek ceglany od wewnątrz, zarówno na ścianach przejścia jak i sklepieniu należy zaspoinować spoiną trasową FM TK firmy Remmers lub równoważną.

1.6.3. Projektowane prace w obrębie posadzki w przejściu podziemnym pod pomieszczeniem 0.16.

Pod powierzchnią posadzki najprawdopodobniej zlokalizowane są pozostałości kanału technicznego. W przypadku jego odkrycia należy dalsze działania w tym obszarze skonsultować z nadzorem konserwatorskim.

Projektuje się:

- Rozebranie zachowanych warstw posadzkowych i podposadzkowych
- Odzyskany materiał ceglany poddać przeglądowi. Cegły zachowane w dobrym stanie należy odczyścić i przeznaczyć do ponownego wbudowania.
- Należy zebrać istniejącą podbudowę posadzki celem wykonania nowej.

W przypadku stwierdzenia występowania w warstwach podposadzkowych dotychczas niezinventaryzowanych obiektów należy powiadomić nadzór konserwatorski. Elementy zakwalifikowane do pozostawienia należy zabezpieczyć i zasypać.

- Wyrównanie górnej warstwy odsłoniętego gruntu rodzimego.
- Ułożenie warstwy podbudowy z kruszywa łamanego 0/31,5 – 30 cm
- Ułożenie dwóch warstw izolacji poziomej – papy na lepiku
- Ułożenie warstwy podbudowy z zagęszczonego piasku – 20 cm
- Przygotowanie wewnętrznej instalacji odprowadzenia wód opadowych.
- Ułożenie na podsypce cementowo – piaskowej o grubości 15 cm posadzki z klinkieru (bruk klinkierowy) z ukierunkowanym spadkiem w kierunku odpływu.
- Wykonanie szczelnego fugowania posadzki.

2. POZOSTAŁOŚCI PRZEJŚCIA PODZIEMNEGO – 1.1.

Przejście podziemne prowadziło pierwotnie z pałacu do budynku kredensu. W obszarze tym nie zachowały się sklepienia (poza niewielkim odcinkiem na końcu tunelu -1.2 oraz łukowym połączeniem dwóch ścian w pomieszczeniu -1.1). W obszarze przejścia -1.1 nie projektuje się odbudowy sklepień poza dwoma wskazanymi wcześniej. W przedmiotowym obszarze nie stwierdzono występowania warstw podposadzkowych. Między ścianą przejścia a ścianą zewnętrzną pomieszczenia 0.16 zlokalizowana jest struktura murowa stanowiąca najprawdopodobniej część systemu kanałów technicznych.

Fot. Obszar przejścia -1.1. Widok od strony pomieszczenia 0.16. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Przejście -1.1. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Przejście -1.1. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Przejście -1.1. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Przejście -1.1. Struktura murowa pomiędzy ścianą przejścia a ścianą pomieszczenia 0.16.
Stan zachowania na 2024 r.

2.1. Projektowane prace do wykonania w obrębie fundamentów ścian pozostałości przejścia podziemnego -1.1

- Odkopanie fundamentów sposobem ręcznym.
- Osuszenie i dokładne oczyszczenie powierzchni fundamentów.
- Uzupełnienie ubytków, przemurowanie luźnych cegieł (do celów kosztorysowych zakłada się konieczność uzupełnienia materiału na 20 % powierzchni) przy użyciu tynku cementowo – wapiennego **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego) jako zaprawy do przemurowania.
- Wyrównanie ściany fundamentowej tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
- Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
- Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
- Zasypanie fundamentów warstwą piasku stabilizowanego cementem do powierzchni warstw podposadzkowych.

2.2. Projektowane prace do wykonania w obrębie ścian przejścia podziemnego -1.1.

- Rozebranie zachowanych, krótkich odcinków ceglanego sklepienia.
- Obkopanie ścian tunelu sposobem ręcznym.
- Rozebranie ścian tunelu do górnego poziomu fundamentowania.
- Dokładne przeglądnięcie materiału z rozbiórki.
- Oczyszczenie materiału przeznaczonego do ponownego wbudowania (zakłada się wykorzystanie 30 % materiału z rozbiórki ścian tunelu).
- Wyrównanie wierzchniej warstwy odkrytego fundamentu
- Nałożenie na poziomą powierzchnię fundamentu 2 warstw papy na lepiku.
- Wykonanie ceglanych ścian z maksymalnym wykorzystaniem materiału murowego. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły pełne o właściwościach jak najbardziej zbliżonych do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
- W ramach prac od zewnętrznej strony ścian tunelu (przeznaczonych do późniejszego zasypania) projektuje się:
 - Wyrównanie ściany tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
 - Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
 - Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
 - Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
 - Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.

- Zasypanie ścian zewnętrznych tunelu zasypem z piasku stabilizowanego cementem (celem obniżenia parcia na ściany).
- Odbudowanie krótkich odcinków ceglanego sklepienia.

UWAGA!!! Do odbudowy sklepienia należy użyć cegły pełnej, nowej, tożsamej jakościowo z cegłą pierwotną.

- W ramach prac od zewnętrznej strony ceglanego sklepienia (pod warstwami podposadzkowymi) projektuje się:
 - Wyrównanie zewnętrznej powierzchni sklepienia tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Ułożenie na sklepieniu dwóch warstw papy na lepiku.
 - Ułożenie warstwy podsypki cementowo - wapiennej
 - Ułożenie płyt z piaskowca.
 - Zaspoinowanie płyt z piaskowca
 - Wykonanie impregnacji płyt z piaskowca
- Wątek ceglany od wewnątrz, zarówno na ścianach przejścia jak i sklepieniu należy zaspoinować spoiną trasową FM TK firmy Remmers lub równoważną.

2.3. Projektowane prace w obrębie posadzki w przejściu podziemnym - 1.1.

- Zebranie istniejącej podbudowy posadzki (w tym obszarze nie stwierdzono występowania pozostałości posadzek)

W przypadku stwierdzenia występowania w warstwach podposadzkowych dotychczas niezainwentaryzowanych obiektów należy powiadomić nadzór konserwatorski. Elementy zakwalifikowane do pozostawienia należy zabezpieczyć i zasypać.

- Wyrównanie górnej warstwy odsłoniętego gruntu rodzimego.
- Ułożenie warstwy podbudowy z kruszywa łamanego 0/31,5 – 30 cm
- Ułożenie dwóch warstw izolacji poziomej – papy na lepiku
- Ułożenie warstwy podbudowy z zagęszczonego piasku – 20 cm
- Przygotowanie wewnętrznej instalacji odprowadzenia wód opadowych.
- Ułożenie na podsypce cementowo – piaskowej o grubości 15 cm posadzki z klinkieru (bruk klinkierowy) z ukierunkowanym spadkiem w kierunku odpływu.
- Wykonanie szczelnego fugowania posadzki.

3. POZOSTAŁOŚCI PRZEJŚCIA PODZIEMNEGO DO PIWNIC -1.3

Obszar pozostałości przejścia do piwnic jest znacząco zdegradowany. Pozostały jedynie niewielkie fragmenty murów, w znacznej części nie posiadające odpowiedniego fundamentowania. Prace w tym obszarze należy skoordynować z pracami wykonywanymi w sąsiadujących sektorach.

Fot. Obszar przejścia podziemnego do piwnic. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Obszar przejścia podziemnego do piwnic. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Obszar przejścia podziemnego do piwnic. Stan zachowania na 2023 r.

3.1. Projektowane prace do wykonania w obrębie fundamentów ścian pozostałości korytarza do piwnic -1.1

- Odkopanie fundamentów sposobem ręcznym.
- Wykonanie wykopów pod brakujące fundamentowanie.
- Wykonanie brakującego fundamentowania (wg dokumentacji projektowej). Fundament ceglany tożsamy z istniejącymi osadzony na warstwie podbetonki.
- Osuszenie i dokładne oczyszczenie powierzchni fundamentów.
- Uzupelnienie ubytków na pozostałych fundamentach, przemurowanie luźnych cegieł (do celów kosztorysowych zakłada się konieczność uzupełnienia materiału na 20 % powierzchni) przy użyciu tynku cementowo – wapiennego **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego) jako zaprawy do przemurowania.
- Wyrównanie ściany fundamentowej tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
- Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
- Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
- Zasypanie fundamentów

3.2. Projektowane prace do wykonania w obrębie ścian przejścia do piwnicy - 1.1.

W ramach prac remontowych i renowacyjnych ścian przejścia -1.1 projektuje się:

- Obkopywanie ścian tunelu sposobem ręcznym na odcinkach stykających się z gruntem a także w obszarach T1 i T2.
- Rozebranie ścian przejścia do górnego poziomu fundamentowania.
- Dokładne przeglądnięcie materiału z rozbiórki.

- Oczyszczenie materiału przeznaczonego do ponownego wbudowania (zakłada się wykorzystanie 30 % materiału z rozbiórki ścian tunelu).
- Wyrównanie wierzchniej warstwy odkrytego fundamentu (nowego i zachowanego).
- Nałożenie na poziomą powierzchnię fundamentu 2 warstw papy na lepiku.
- Wykonanie ceglanych ścian z maksymalnym wykorzystaniem materiału murowego. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły pełne powinny mieć właściwości jak najbardziej zbliżone do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego TSM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego).
- W ramach prac od zewnętrznej strony ścian przejścia (przeznaczonych do późniejszego zasypania do poziomu gruntu) projektuje się:
 - Wyrównanie ściany tynkiem cementowo – wapiennym TSM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego).
 - Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania KIESOL –MB firmy Remmers (lub równoważny).
 - Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej MB2K firmy Remmers (lub równoważnej).
 - Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji MB2K firmy Remmers (lub równoważnej).
 - Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
 - Zasypanie ścian zewnętrznych tunelu zasypem z piasku stabilizowanego cementem (celem obniżenia parcia na ściany).
- Uzyskaną pochyłą powierzchnię zwieńczenia ściany należy, celem wykonania izolacji przeciwwodnej uniemożliwiającej penetrację muru przez wodę od góry:
 - Wstępnie zagruntować preparatem gruntującym np. Kiesol MB firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Wyrównać powierzchnię zaprawą wodoszczelną np. WP DS Levelle Remmers (lub równoważną).
 - Nałożyć w dwóch warstwach elastyczną izolację grubo powłokową np. MB 2K firmy Remmers (lub równoważną).

Uwaga! Przed przystąpieniem do wykonania warstwy przeciwwodnej pod płytami z piaskowca należy skonsultować wybraną technologię się z kierownikiem budowy a także (co jest wskazane), z przedstawicielem producenta wybranych preparatów. W przypadku gdyby okazało się, że położenie w/w warstwy na powierzchni pochyłej uniemożliwi skuteczne, trwałe związanie z murem projektowanych płyt kamiennych stanowiących jego zadaszenie, należy rozważyć położenie tej warstwy w poziomie zaprawy między cegłami lub zastosować inną technologię.

- Na zabezpieczonej koronie muru należy wykonać pokrycie z płyt piaskowca o grubości 4 cm. Płyty piaskowca należy wysunąć 2 cm poza krawędź ściany oraz wykonać w dolnej części tzw. kapinos.
- Do spoinowania płyt piaskowca należy użyć zaprawy FM TK firmy Remmers lub równoważnej).
- Powierzchnię płyt należy zabezpieczyć poprzez dwukrotne nałożenie impregnatu FUNCOSIL SL firmy Remmers lub równoważnego).

- Doprowadzenie instalacji elektrycznej oświetleniowej.
- Wątek ceglany na ścianach przejścia należy zaspoinować spoiną trasową FM TK firmy Remmers lub równoważną.

3.3. Projektowane prace w obrębie posadzki w przejściu -1.1.

- rozebranie istniejącej podbudowy posadzki,

W przypadku stwierdzenia występowania w warstwach podposadzkowych dotychczas niezinventaryzowanych obiektów należy powiadomić nadzór konserwatorski. Elementy zakwalifikowane do pozostawienia należy zabezpieczyć i zasypać.

- wyrównanie górnej warstwy odsłoniętego gruntu rodzimego,
- ułożenie warstwy podbudowy z kruszywa łamanego 0/31,5 – 30 cm,
- ułożenie warstwy podbudowy z zagęszczonego piasku – 20 cm,
- przygotowanie wewnętrznej instalacji odprowadzenia wód opadowych,
- ułożenie na podsypce cementowo – piaskowej o grubości 15 cm posadzki z klinkieru (bruk klinkierowy) z ukierunkowanym spadkiem w kierunku odpływu,
- wykonanie szczelnego fugowania posadzki

4. TARASY T1 I T2.

Obszary określone w dokumentacji projektowej jako Tarasy T1 i T2 zlokalizowane są po wschodniej stronie budynku. Ściany od strony wschodniej stanowią równocześnie mur oporowy wsparty ceglanyymi przyporami. Przylegają one swoimi ścianami do korytarza piwnicy -1.1. Stan zachowania tego obszaru należy uznać za katastrofalny.

Fot. Widok na ruiny od strony wschodniej. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Obszar tarasów T1 i T2 widok od strony południowej. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Obszar tarasów T1 i T2 widok z góry. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Obszar tarasów T1 i T2 widok od strony północnej. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Obszar tarasów T1 i T2 widok od strony północnej. Stan zachowania na 2024 r.

4.1. Projektowane prace do wykonania w obrębie fundamentów:

- Odkopanie fundamentów ścian i przypór sposobem ręcznym (z obu stron).
- Wykonanie wykopów pod brakujące fundamentowanie.
- Wykonanie brakującego fundamentowania (wg dokumentacji projektowej) - fundament ceglany tożsamy z istniejącymi osadzony na warstwie podbetonki.
- Rozebranie pozostałości struktur murowych i kanałów technicznych przylegających do ścian (po wcześniejszym ich zinwentaryzowaniu).
- Osuszenie i dokładne oczyszczenie pozostałych powierzchni fundamentów.
- Uzupełnienie ubytków, przemurowanie luźnych cegieł (do celów kosztorysowych zakłada się konieczność uzupełnienia materiału na 10 % powierzchni) przy użyciu tynku cementowo – wapiennego **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego) jako zaprawy do przemurowania.
- Wyrównanie ściany fundamentowej tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
- Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
- Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
- Zasypanie fundamentów wewnątrz budynku warstwą zagęszczonego piasku $I_s \geq 0.98$ (od wewnątrz do poziomu pierwszej warstwy podposadzkowej)
- Odtworzenie w miarę możliwości, pod poziomem terenu kanału technicznego okalającego pierwotnie fundament od strony południowej i zachodniej (po konsultacji z nadzorem konserwatorskim).
- Ukształtowanie terenu tak aby umożliwić odpływ wód opadowych od fundamentów.

4.2. Projektowane prace do wykonania w obrębie ścian i przypór.

- Rozebranie pozostałości ścian i przypór do górnego poziomu fundamentu.
- Dokładne przeglądnięcie zachowanego materiału ceglanoego.
- Odczyszczenie cegieł zakwalifikowanych do ponownego wbudowania.
- Wyrównanie wierzchniej warstwy fundamentu.
- Nałożenie na poziomą powierzchnię fundamentu dwóch warstw papy na lepiku.
- Odbudowa ceglanych z maksymalnym wykorzystaniem materiału murowego. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły powinny posiadać właściwości jak najbardziej zbliżonych do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego). Ze względu na wielkość ścian należy zadbać o wykonanie właściwych powiązań murowych między nimi. Zwieńczenie ściany należy ukształtować ze spadkiem 3° w kierunku zewnętrznym.
- W ramach prac przy powierzchniach ścian przeznaczonych do późniejszego zasypania (do poziomu gruntu) projektuje się:
- Wyrównanie ściany tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).

- Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
- Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
- Zasypanie ścian bezpośrednio przy murze zasypem z piasku stabilizowanego cementem (celem obniżenia parcia na ściany).
- Zasypanie pozostałych przestrzeni ziemią z wykopów lub piaskiem (z zagęszczeniem).
- Teren na zewnątrz ścian należy ukształtować tak, aby umożliwić swobodny odpływ wód opadowych.
- Uzyskaną pochyłą powierzchnię zwieńczenia ściany należy, celem wykonania izolacji przeciwwodnej uniemożliwiającej penetrację muru przez wodę od góry:
 - Wstępnie zagruntować preparatem gruntującym np. Kiesol MB firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Wyrównać powierzchnię zaprawą wodoszczelną np. WP DS Levell Remmers (lub równoważną).
 - Nałożyć w dwóch warstwach elastyczną izolację grubo powłokową np. MB 2K firmy Remmers (lub równoważną).
- Na zabezpieczonej koronie muru należy wykonać pokrycie z płyt piaskowca o grubości 4 cm. Płyty piaskowca należy wysunąć 2 cm poza krawędź ściany oraz wykonać w dolnej części tzw. kapinos.
- Do spoinowania płyt piaskowca należy użyć zaprawy FM TK firmy Remmers lub równoważnej).
- Powierzchnię płyt należy zabezpieczyć poprzez dwukrotne nałożenie impregnatu FUNCOSIL SL firmy Remmers lub równoważnego).
- Doprowadzenie instalacji elektrycznej oświetleniowej.
- Wątek ceglany na ścianach tarasów należy zaspoinować spoiną trasową FM TK firmy Remmers lub równoważną.

Uwaga! Przed przystąpieniem do wykonania warstwy przeciwwodnej pod płytami z piaskowca należy skonsultować wybraną technologię się z kierownikiem budowy a także (co jest wskazane), z przedstawicielem producenta wybranych preparatów. W przypadku gdyby okazało się, że położenie w/w warstwy na powierzchni pochyłej uniemożliwi skuteczne, trwałe związanie z murem projektowanych płyt kamiennych stanowiących jego zadaszenie, należy rozważyć położenie tej warstwy w poziomie zaprawy między cegłami lub zastosować inną technologię.

4.2.1. Posadzka tarasów T1 i T2

W ramach projektowanych prac przy odbudowie warstwy posadzkowej należy:

- Wyrównać górną warstwę zasypiska.
- Ułożyć warstwę podbudowy z kruszywa łamanego 0/31,5 – 30 cm.
- Ułożyć warstwę podbudowy z zagęszczonego piasku – 20 cm.
- Przygotować wewnętrzną instalacji odprowadzenia wód opadowych.

- Ułożyć na podsypce cementowo – piaskowej o grubości 15 cm posadzki z płyt betonowych 35x35 cm o grubości 4-6 cm z ukierunkowanym spadkiem ze spadkiem w kierunku odpływu.
- Wykonanie szczelne fugowania.

5. TARAS T3.

Obszar określony w dokumentacji projektowej jako taras T3 zlokalizowane są po wschodniej stronie budynku. Ściany od strony północnej, południowej i zachodniej są jednocześnie ścianami zewnętrznymi budynku. Obszar ten jest najbardziej skomplikowanym architektonicznie ze względu na wypełnienie go wieloma, różnymi formacjami ściennymi. Od strony korytarza i trony piwniczki widoczne jest odspajające się opłaszczowanie muru (do zniszczonego lica muru dodano dodatkową warstwę muru ceglanego). Znaczna degradacja powoduje, że rozpoznanie parametrów ścian i wypełnień murowych jest bardzo trudne a wręcz niemożliwe.

Wraz z odkryciem kolejnych warstw muru, w przypadku stwierdzenia występowania dogodnych warunków, należy w porozumieniu z nadzorem konserwatorskim, rozważyć możliwość odbudowy tego obszaru do stanu pierwotnego i przykrycie odbudowanej struktury zaprojektowaną warstwą wierzchnią.

Fot. Taras T3 – widok od wschodu. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Taras T3 – widok od wschodu. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Taras T3 – widok od strony pomieszczenia 0.16. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Taras T3 – widok od strony tarasu T2. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Taras T3 – widok od strony północnej. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Taras T3 – widok od strony tarasu zachodniej. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Taras T3 – widok od strony północnej. Stan zachowania na 2023 r.

5.1. Projektowane prace do wykonania w obrębie fundamentów.

- Odkopanie fundamentów sposobem ręcznym (obustronnie po rozebraniu pozostałości ścian).
- Odkopanie fundamentu sposobem ręcznym - w piwniczce zlokalizowanej pod pomieszczeniem 0.15 po wcześniejszej rozbiórce zachowanej ceglanej posadzki piwniczki i rozbiórce ściany.

- Wykonanie wykopów pod brakujące fundamentowanie.
- Wykonanie brakującego fundamentowania (wg dokumentacji projektowej). Fundament ceglany tożsamy z istniejącymi osadzony na warstwie podbetonki.
- Osuszenie i dokładne oczyszczenie powierzchni fundamentów.
- Uzupełnienie ubytków, przemurowanie luźnych cegieł na zachowanych fundamentach (do celów kosztorysowych zakłada się konieczność uzupełnienia materiału na 10 % powierzchni) przy użyciu tynku cementowo – wapiennego **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego) jako zaprawy do przemurowania.
- Wyrównanie ściany fundamentowej tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
- Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
- Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
- Zasypanie ścian bezpośrednio przy murze zasypem z piasku stabilizowanego cementem (celem obniżenia parcia na ściany).
- Zasypanie pozostałych przestrzeni ziemią z wykopów.

5.1.1. Projektowane prace do wykonania w obrębie ścian tarasu T3:

- Rozebranie pozostałości ścian do górnego poziomu fundamentu.
- Usunięcie gruzu i obsypującego się materiału ceglanego celem uzyskania przestrzeni roboczej dla dalszych prac.
- Dokładne przeglądnięcie zachowanego materiału ceglanego.
- Odczyszczenie cegieł zakwalifikowanych do ponownego wbudowania.
- Wyrównanie wierzchniej warstwy fundamentu.
- Nałożenie na poziomą powierzchnię fundamentu dwóch warstw papy na lepiku.
- Odbudowanie ceglanych ścian głównych budynku wraz z przylegającej do nich ścianką wschodnią piwniczki, ścianą wschodnią, północną i południową oraz wymurowane ściany od strony wschodniej z maksymalnym wykorzystaniem materiału pierwotnego. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły powinny posiadać właściwości jak najbardziej zbliżonych do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
- W ramach prac przy powierzchniach ścian przeznaczonych do późniejszego zasypania (do poziomu gruntu) projektuje się:
 - Wyrównanie ścian tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
 - Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
 - Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).

- Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
- Zasypanie ścian bezpośrednio przy murze zasypem z piasku stabilizowanego cementem (celem obniżenia parcia na ściany).
- Zasypanie pozostałych przestrzeni ziemią z wykopów.
- Po zrównaniu poziomów ściany głównej i pozostałych z poziomem gruntu, należy jej wierzchnią warstwę jeszcze raz wyrównać i nałożyć na jedną warstwę papy na lepiku lub inną równoważną celem uzyskania dodatkowej izolacji poziomej
- Na tak zabezpieczonej powierzchni należy odbudować ceglana ścianę główną do wysokości 50 cm od poziomu posadzki z maksymalnym wykorzystaniem materiału murowego. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły powinny posiadać właściwości jak najbardziej zbliżonych do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego TSM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego). Zwieńczenie ściany należy ukształtować ze spadkiem 3° w kierunku zewnętrznym.
- Przed nałożeniem tynków na odbudowane ściany:
 - Należy wzmocnić powierzchnię ceglanych ścian preparatem PRIMER HYDRO SF firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Po wzmocnieniu powierzchni ścian należy nałożyć grunt KIESOL - rozcieńczony z wodą 1:1.
 - Po zagruntowaniu powierzchni ściany nałożyć szlam mineralny wodoszczelny przeciw wodzie rozbryzkowej WP SULFATEX firmy Remmers (lub równoważny)
 - Następnie należy nałożyć obrzutkę SP PREP firmy Remmers (lub równoważną)
- Po kilku dniach należy nałożyć tynk renowacyjny wapienno-cementowy TSM LEVELL firmy Remmers (lub równoważny).
- Po kilku dniach nałożyć szpachlę wapienno- mineralną SP TOP Q2 firmy Remmers (lub równoważną)
- Po wyschnięciu należy nałożyć na ścianę grunt pod farbę PRIMER HYDRO- HF firmy Remmers (lub równoważną)
- Następnie należy nałożyć dwie warstwy farby silikonowej paroprzepuszczalnej, odpornej na UV COLOR- LA firmy Remmers (lub równoważną).
- Uzyskaną pochyłą powierzchnię zwieńczenia ściany należy, celem wykonania izolacji przeciwwodnej uniemożliwiającej penetrację muru przez wodę od góry:
 - Wstępnie zagruntować preparatem gruntującym np. Kiesol MB firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Wyrównać powierzchnię zaprawą wodoszczelną np. WP DS Levell Remmers (lub równoważną).
 - Nałożyć w dwóch warstwach elastyczną izolację grubo powłokową np. MB 2K firmy Remmers (lub równoważną).
- Na zabezpieczonej koronie muru należy wykonać pokrycie z płyt piaskowca o grubości 4 cm. Płyty piaskowca należy wysunąć 2 cm poza krawędź ściany oraz wykonać w dolnej części tzw. kapinos.
- Do spoinowania płyt piaskowca należy użyć zaprawy FM TK firmy Remmers lub równoważnej).

- Powierzchnię płyt należy zabezpieczyć poprzez dwukrotne nałożenie impregnatu FUNCOSIL SL firmy Remmers lub równoważnego).
- Doprowadzenie instalacji elektrycznej oświetleniowej.
- Wątek ceglany na ścianach przejść należy zaspoinować spoiną trasową FM TK firmy Remmers lub równoważną.

Uwaga! Przed przystąpieniem do wykonania warstwy przeciwwodnej pod płytami z piaskowca należy skonsultować wybraną technologię się z kierownikiem budowy a także (co jest wskazane), z przedstawicielem producenta wybranych preparatów. W przypadku gdyby okazało się, że położenie w/w warstwy na powierzchni pochyłej uniemożliwi skuteczne, trwałe związanie z murem projektowanych płyt kamiennych stanowiących jego zadaszenie, należy rozważyć położenie tej warstwy w poziomie zaprawy między cegłami lub zastosować inną technologię.

5.1.2. POSADZKA

W ramach projektowanych prac przy odbudowie warstwy posadzkowej należy:

- Wyrównać górną warstwę zasypiska.
- Ułożyć warstwę podbudowy z kruszywa łamanego 0/31,5 – 30 cm.
- Ułożyć warstwę podbudowy z zagęszczonego piasku – 20 cm.
- Przygotować wewnętrzną instalacji odprowadzenia wód opadowych.
- Ułożyć na podsypce cementowo – piaskowej o grubości 15 cm posadzki z płyt betonowych ok. 35x35 cm o grubości 6-4 cm z ukierunkowanym spadkiem ze spadkiem w kierunku odpływu.
- Wykonać szczelne fugowanie

6. PIWNICE -1.4 I -1.5

Pozostałości dwóch piwnic zlokalizowane są w północno-wschodniej części obiektu. Znajdują się one w obszarze ścian głównych budynku. Między poziomami posadzki jest ok 1,8 m różnicy. Nie zachowały się sklepienia nad tymi pomieszczeniami – nie projektuje się ich odtworzenia. W pomieszczeniu -1,4 widoczne jest zachowane od strony zachodniej i wschodniej opłaszczowienie w formie ceglanej ściany posiadające zbyt płytkie posadowienie. Ze względów bezpieczeństwa projektuje się rozbiórkę tego elementu, wykonanie fundamentowania oraz odbudowę z powiązaniem murowym ze ścianą zewnętrzną budynku od strony wschodniej oraz ściana zachodnia piwnicy.

Pomieszczenia -1.4 i -1.5 oddzielone są od siebie ścianą będącą tak naprawdę nieregularną strukturą murową o nieregularnej szerokości. Do tego muru „przyklejona” jest ściana piwnicy w pomieszczeniu -1.4. Wspominana ściana posiada zbyt płytkie posadowienie co powoduje konieczność wykonania nowego fundamentu i wykonania nowego opłaszczowienia spiętego murowo z pozostałymi elementami ściany.

Fot. Piwnice -1.4 i -1.5 widok od przejścia. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Piwnice -1.4 i -1.5 widok od przejścia. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Piwnica -1.4. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Widok od zewnątrz na ściany piwnicy od strony północnej. Stan zachowania na 2024 r.

Fot. Widok od zewnątrz na ściany piwnicy od strony północnej. Stan zachowania na 2024 r.

6.1. Projektowane prace do wykonania w obrębie fundamentów piwnic -1.4 i -1.5

- Odkopanie fundamentów sposobem ręcznym (obustronnie po rozebraniu pozostałości ścian).
- Rozebranie fundamentów przeznaczonych do pogłębienia.
- Wykonanie wykopów pod brakujące fundamentowanie.
- Wykonanie brakującego fundamentowania (wg dokumentacji projektowej). Fundament ceglany tożsamy z istniejącymi osadzony na warstwie podbetonki.
- Osuszenie i dokładne oczyszczenie powierzchni fundamentów.
- Uzupełnienie ubytków, przemurowanie luźnych cegieł na zachowanych fundamentach (do celów kosztorysowych zakłada się konieczność uzupełnienia materiału na 10 % powierzchni) przy użyciu tynku cementowo – wapiennego **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego) jako zaprawy do przemurowania.
- Wyrównanie ściany fundamentowej tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
- Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
- Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
- Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
- Zasypanie ścian bezpośrednio przy murze zasypem z piasku stabilizowanego cementem (celem obniżenia parcia na ściany).
- Zasypanie pozostałych przestrzeni ziemią z wykopów (z zagęszczeniem).

6.2. Projektowane prace do wykonania w obrębie ścian piwnic -1.4 i -1.5.

- Rozebranie pozostałości ścian przylegających do piwnicy -1.5 od strony północnej i zachodniej.
- Rozebranie części z pozostałości instalacji odprowadzenia wód opadowych zlokalizowanych po północnej stronie piwnic.
- Rozebranie przylegających do fundamentów piwnicy opasek oraz kanałów technicznych.
- Obkopanie ścian piwnicy od zewnątrz do górnego poziomu fundamentowania (głębokie wykopy wymagające właściwego zabezpieczenia)
- Rozebranie pozostałości ścian stanowiących opłaszczowanie piwnic do górnego poziomu fundamentu,
- Rozebranie pozostałości ścian zewnętrznych piwnicy do poziomu fundamentowania. Przed podjęciem decyzji o rozebraniu ścian należy dokonać ich oceny technicznej pod kątem stwierdzenia konieczności ich rozbiórki. Projekt zakłada rozbiórkę ścian do górnego poziomu fundamentów.
- Rozebranie ścian posiadających zbyt płytkie posadowienia (wg dokumentacji projektowej).
- Usunięcie gruzu i obsypujący się materiał ceglany celem uzyskania przestrzeni roboczej dla dalszych prac.

- Dokładne przeglądnięcie zachowanego materiału ceglanoego.
- Odczyszczenie cegieł zakwalifikowanych do ponownego wbudowania.
- Wyrównanie wierzchniej warstwy fundamentu.
- Nałożenie na poziomą powierzchnię fundamentu dwóch warstw papy na lepiku.
- Odbudowanie ceglanych ścian głównych piwnic z maksymalnym wykorzystaniem materiału pierwotnego. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły powinny posiadać właściwości jak najbardziej zbliżonych do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego).
- Odbudowanie ściany dzielącej piwnice wraz z odtworzeniem rozebranych wcześniej struktur murowych z maksymalnym wykorzystaniem materiału pierwotnego. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły powinny posiadać właściwości jak najbardziej zbliżonych do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego).
- Odbudowanie ceglanoego opłaszczowania piwnic. Opłaszczowanie należy powiązać murowo ze ścianą do której przylegają. Należy maksymalnie wykorzystać materiał pierwotny z rozbiórki. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły powinny posiadać właściwości jak najbardziej zbliżone do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego).
- W ramach prac przy powierzchniach ścian przeznaczonych do późniejszego zasypania (do poziomu gruntu) projektuje się:
 - Wyrównanie ścian tynkiem cementowo – wapiennym **TZM LEVELL** firmy Remmers (lub równoważnego).
 - Nałożenie po wyschnięciu preparatu do gruntowania **KIESOL –MB** firmy Remmers (lub równoważny).
 - Nałożenie po zagruntowaniu pierwszej warstwy mineralnej izolacji dwuskładnikowej **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
 - Nałożenie po 24 godzinach drugiej warstwy izolacji **MB2K** firmy Remmers (lub równoważnej).
 - Ułożenie podwójnej warstwy folii z PCV jak warstwy ochronnej i poślizgowej.
- Zasypanie ścian bezpośrednio przy murze zasypem z piasku stabilizowanego cementem (celem obniżenia parcia na ściany).
- Zasypanie pozostałych przestrzeni ziemią z wykopów.
- Po zrównaniu poziomów ściany głównej (na wysokości poziomu terenu od której będzie zaczynała się powierzchnia tynkowana) należy jej wierzchnią warstwę jeszcze raz wyrównać i nałożyć na jedną warstwę papy na lepiku. Izolację poziomą w tym obszarze można wykonać w innej technologii, na przykład używając szlamu hydroizolacyjnego.
- Na tak zabezpieczonej powierzchni należy odbudować ceglana ścianę główną do założonej w dokumentacji projektowej wysokości. Zakłada się wykorzystanie 30% zachowanych cegieł. Pozostałe cegły powinny posiadać właściwości jak najbardziej zbliżonych do materiału pierwotnego. Jako zaprawy do przemurowania należy użyć cementowo – wapiennego TZM LEVELL firmy Remmers (lub równoważnego). Zwieńczenie ściany należy ukształtować ze spadkiem 3° w kierunku zewnętrznym.
- Przed nałożeniem tynków na odbudowane ściany:

- Należy wzmocnić powierzchnię ceglanych ścian preparatem PRIMER HYDRO SF firmy Remmers (lub równoważnym).
- Po wzmocnieniu powierzchni ścian należy nałożyć grunt KIESOL - rozcieńczony z wodą 1:1.
- Po zagruntowaniu powierzchni ściany nałożyć szlam mineralny wodoszczelny przeciw wodzie rozbryzkowej WP SULFATEX firmy Remmers (lub równoważny)
- Następnie należy nałożyć obrzutkę SP PREP firmy Remmers (lub równoważną)
- Po kilku dniach należy nałożyć tynk renowacyjny wapienno-cementowy TSM LEVELL firmy Remmers (lub równoważny).
- Po kilku dniach nałożyć szpachlę wapienno- mineralną SP TOP Q2 firmy Remmers (lub równoważną)
- Po wyschnięciu należy nałożyć na ścianę grunt pod farbę PRIMER HYDRO- HF firmy Remmers (lub równoważną)
- Następnie należy nałożyć dwie warstwy farby silikonowej paroprzepuszczalnej, odpornej na UV COLOR- LA firmy Remmers (lub równoważną).
- Uzyskaną pochyłą powierzchnię zwieńczenia ściany należy, celem wykonania izolacji przeciwwodnej uniemożliwiającej penetrację muru przez wodę od góry:
 - Wstępnie zagruntować preparatem gruntującym np. Kiesol MB firmy Remmers (lub równoważnym).
 - Wyrównać powierzchnię zaprawą wodoszczelną np. WP DS Levelle Remmers (lub równoważną).
 - Nałożyć w dwóch warstwach elastyczną izolację grubo powłokową np. MB 2K firmy Remmers (lub równoważną).
- Na zabezpieczonej koronie muru należy wykonać pokrycie z płyt piaskowca o grubości 4 cm. Płyty piaskowca należy wysunąć 2 cm poza krawędź ściany oraz wykonać w dolnej części tzw. kapinos.
- Do spoinowania płyt piaskowca należy użyć zaprawy FM TK firmy Remmers lub równoważnej).
- Powierzchnię płyt należy zabezpieczyć poprzez dwukrotne nałożenie impregnatu FUNCOSIL SL firmy Remmers lub równoważnego).
- Doprowadzenie instalacji elektrycznej oświetleniowej.
- Wątek ceglany na ścianach przejść należy zaspoinować spoiną trasową FM TK firmy Remmers lub równoważną.

Uwaga! Przed przystąpieniem do wykonania warstwy przeciwwodnej pod płytami z piaskowca należy skonsultować wybraną technologię się z kierownikiem budowy a także (co jest wskazane), z przedstawicielem producenta wybranych preparatów. W przypadku gdyby okazało się, że położenie w/w warstwy na powierzchni pochyłej uniemożliwi skuteczne, trwałe związanie z murem projektowanych płyt kamiennych stanowiących jego zadaszenie, należy rozważyć położenie tej warstwy w poziomie zaprawy między ceglami lub zastosować inną technologię.

6.3. W ramach prac przy poziomie posadzki w piwnicach projektuje się:

- Wyrównanie górnej warstwy odsłoniętego gruntu rodzimego.
- Ułożenie warstwy podbudowy z kruszywa łamanego 0/31,5 – 30 cm
- Ułożenie dwóch warstw izolacji poziomej – papy na lepiku

- Ułożenie warstwy podbudowy z zagęszczonego piasku – 20 cm
- Przygotowanie wewnętrznej instalacji odprowadzenia wód opadowych.
- Ułożenie na podsypce cementowo – piaskowej o grubości 15 cm posadzki z klinkieru (bruk klinkierowy) z ukierunkowanym spadkiem w kierunku odpływu.
- Wykonanie szczelnego fugowania posadzki.

W przypadku stwierdzenia występowania w warstwach podposadzkowych dotychczas niezinventaryzowanych obiektów należy powiadomić nadzór konserwatorski. Elementy zakwalifikowane do pozostawienia należy zabezpieczyć i zasypać.

6.4. Pozostałości systemu odprowadzenia wód opadowych

Należy poddać gruntownemu remontowi pozostałości systemu odprowadzenia wód zlokalizowanego od strony północnej budynku. Zachowały się gruzobetonowe rury kanalizacji deszczowej przykryta częściowo warstwą cegieł. Przedmiotowe obiekty należy poddać renowacji oraz pozostawić do dalszej ekspozycji.

Fot. Pozostałości systemu kanalizacji deszczowej. Stan zachowania na 2024 r.